

Utforskande designbyrå

På Ergonomidesign har olika forskningsprojekt sedan starten 1969 bidragit till både stärkt kompetens och konkurrenskraft. Forskning som kommer många till godo – bland annat inom hälsosektorn. Där är Maria Benktzon en av dem som varit med längst och formgivit åtskilligt för sjukvården i ständig kontakt med det senaste inom den medicinska forskningen.

Designforskning bedrivs inte bara inom akademien. Ett bra exempel är Ergonomidesigns 40-åriga verksamhet som bidragit till bland annat globalt bättre hälsa, användbarhet, hållbarhet och företagsekonomi.

– Jag tänkte på designens stora potential så sent som häromdagen när jag läste om en studie i en artikel i

nättidningen Medical Device Summit. Den redogjorde för en studie som visar att inte bara patienterna utan också de som arbetar inom vården blir allt äldre. Då måste bland annat typsnitt anpassas för att kunna läsas, pillerburkslock bli lätta att öppna för alla, svarar *Maria Benktzon* på frågan om hur design kan förbättra vårdområdet.

Inom hälsosektorn arbetar Ergonomidesign idag med de största företagen inom både förpackningar och medikamentteknik, inklusive de så kallade device-producenterna: de som bland annat gör sprutor för insulin- och tillväxthormon samt ventilatorer.

– Ofta ser företagen målgruppen som en homogen grupp, men här har Ergonomidesign fått stort gehör för att de unika behoven är oerhört viktiga att fokusera i produktutvecklingen, berättar *Magnus Roos*. Han är affilierad forskare vid CFK, Centrum för konsumtionsforskning vid Göteborgs universitet, men är anställd genom Riksbankens Jubileumsfonds satsning på inhouseforskare – Flexit. Till Ergonomidesign kom han tack vare sina kunskaper om den emotionella upplevelsen av produkter och tjänster plus hans konsumtionsperspektiv – något som företaget ville förstå bättre och vässa sin kompetens inom.

PATENTERAD LÖSNING

Tillbaka till det individanpassade där Ergonomidesigns Genotropin-penna för Pfizer är ett bra exempel. En försäljningsblomstrande och prisbelönt

Genotropin-pennan från Pfizer vars syfte är att få barn att vilja ta sitt tillväxthormon. Idag marknadsledare.

injektionspenna för tillväxthormon, speciellt avsedd för barn. Ergonomidesign tog patent på den fiffiga skal-lösningen, ett av de totalt cirka 300 som företagets idéer resulterat i. *Hans Himbert*, ansvarig designer, berättar att arbetsprocessen bakom produkten i allra högsta grad kan ses som tillämpad forskning.

– Vi intervjuar användare, skissar idéer, utvecklar, intervjuar igen, testar olika designförslag, gör prototyper, testar igen. Patentet gäller lösningen med utbytbara skal, sättet att göra pennan mer personlig. De slutgiltiga mönstren bestämdes efter en rad tester på nätet. Vi har jobbat med Pfizer, för detta Pharmacia, i 13 år och pennan lanserades 1995 i Europa, året därpå i Japan och sedan i USA. Sedan dess har uppdateringar och förbättringar gjorts – allt med målsättningen att få barn att tycka det är attraktivt och lätt att ta sitt hormon. Och allt pekar på att vi lyckats. Idag, 17 år efter lanseringen, är Genotropin-pennan fortfarande fullständigt dominerande på marknaden, säger han stolt.

ATTRAKTION OCH TROVÄRDIGHET

Uppdragsgivare lockas naturligtvis av bred kompetens och mångårig erfarenhet, men också av designpriser och av att produkterna resulterar i försäljningsökningar. Telecomföretaget Doro, specialiserat på lättanvända telefoner för seniorer, såg segmentsomsättningen öka med 890 procent på tre år.

– Vår kunskap är vårt viktigaste konkurrensmedel och den måste ständigt fyllas på. Förr var det betydligt lättare att få pengar till forskningsprojekt och vi betade av många områden. Som exempel utförde vi grundliga ergonomiska och fysiologiska studier av greppvänligheten hos vardagsredskap som bland annat knivar och brödsågar,

Nyligen fick Ergonomidesign guld i utmärkelsen Design of the Decade för sin design av intensivvårdsventilatorn Servo-i från Maquet Critical Care. Priset delas ut av Industrial Designers of America och ser till hur designen påverkat produktens försäljningsutveckling.

berättar Maria Benktzon. Studier som sedan ledde till banbrytande insatser för att höja standarden på hjälpmedel för funktionshindrade – ett område där Ergonomidesign snabbt fick världsryste. Idag är liknande projekt extremt sällsynta, men 2011 fick de pengar att forska om fysiska och digitala hjälpmedel för personer med ADHD.

– Vi forskar även i självinitierade projekt, som till exempel en ny, holistisk syn på ergonomi. Vi kallar det för Ergonomics³ och det är en modell för insamlande av information och insikter, fundamentala för banbrytande

design. Tre typer av ergonomi analyseras. Den emotionella, hur produkten upplevs, den kognitiva – hur produkten tolkas och förstås – samt den fysiska ergonomin, hur produkten används, enligt Hans Himbert.

– Inom designbranschen arbetar vi med morgondagens tjänster och produkter vilket gör att vi ständigt måste läsa av samhällsutvecklingen. Forskningen är vital för oss, det är så vi håller oss i framkant, ökar vårt kunnande, vår trovärdighet och attraktionskraft, avslutar Maria Benktzon.

Susanne Helgeson